

Dit is de nieuwsbrief van het project WEL in Ontwikkeling. Dit project sluit aan bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en wil nieuwe beweging creëren in situaties die zijn vastgelopen of waarin jeugdigen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen.

In deze editie vertelt Malanca Schut van het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd over de gesprekken die ze voert met ouders, leerplichtambtenaar Özlem Kaya over de training die zij volgde en Marianne Groenigen van KDC Nifterlake laat ons kennismaken met hun pilot voor kinderen met complexe ontwikkelingsproblemen. En laat je informeren over de nieuwe subsidieregeling die per 1 juli ingaat. Alle samenwerkingsverbanden kunnen dan geld aanvragen voor deelname aan WEL in Ontwikkeling.

Deze nieuwsbrief verschijnt gemiddeld eens per drie weken en wordt verspreid via [Gedragswerk](#), [Ingrado](#) en [Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd](#). Voor suggesties en reacties kan je bij deze organisaties terecht.

Veel inspiratie en leesplezier gewenst!

HOE BRENG JE BEWEGING IN LASTIGE CASUSSEN?

Özlem Kaya is leerplichtambtenaar voor Leerrecht Vlaardingen, Schiedam en Maassluis. Met haar team nam zij deel aan de training die Ingrado aanbiedt in het kader van het project WEL in Ontwikkeling. De training getiteld 'Hoe voer je een motiverend oudergesprek?' wordt gegeven door Esther Musch. Aan de hand van een actuele casus van Özlem oefende de groep met verschillende gesprekstechnieken.

'Het gaat om een leerling van een cluster-4 school die vanwege agressie thuiszit. Het is heel lastig beweging te krijgen in deze casus. De training gaf me wat handvatten om in het gesprek meer aan te sluiten bij de ouders. Ik oefende met vragen stellen en met manieren om hen te laten weten dat ik begrip heb voor de situatie. Dat leidt tot een ander gesprek. Helaas in de praktijk nog niet met het gewenste resultaat, maar het is fijn ermee geoefend te hebben.'

Verzoeken om vrijstellingen komen ook voorbij bij Özlem. 'Op dit moment loopt er een traject met een leerling die in transitie is. Vanwege ernstige problematiek is deze jongere recent opgenomen geweest in de GGZ en zit sindsdien thuis. School verwacht van mij dat ik handhavend optreed, maar

dat is absoluut niet zinvol of helpend. De leerling geeft aan niet naar school te kunnen en is ook lastig te motiveren om thuis wat schoolwerk op te pakken. De GGZ en deskundigen uit het ondersteuningsteam zijn betrokken. Voor mij is het een zoektocht naar wat er nog wel kan met betrekking tot school. Ik ben erg voorzichtig met welke druk dan ook, het gaat om een zeer kwetsbare jongere. Ouders overwegen nu een vrijstelling 5 onder a aan te vragen zodat de druk van de ketel is. Ik probeer hen goed te informeren over de consequenties en maak duidelijk dat ik een vrijstelling een heel lastige optie vind.

'Ik hoop dat het project WEL in Ontwikkeling gaat helpen perspectief te bieden in dit soort complexe casussen.'

Voor mij is het een zoektocht naar wat er nog wel kan met betrekking tot school

'IK' KUNNEN ZEGGEN GEEFT REGIE

Ieder kind kan zich ontwikkelen. Dat is de stellige overtuiging van Marianne van Groenigen. Zij is GZ-psycholoog-orthopedagoog op Nifferlake, een KinderDagbehandelCentrum van Ons Tweede Thuis in Amstelveen. Dit KDC biedt begeleiding en ondersteuning aan kinderen en jeugdigen van 0 tot 18 jaar met complexe ontwikkelingsproblemen op met name motorisch, cognitief, communicatief en emotioneel gebied. Veelal blijkt er sprake van (ernstige) meervoudige beperkingen (motorische, verstandelijke, zintuiglijke en lichamelijke problemen waaronder voedingsproblemen, epilepsie).

Een uitzondering vormen de leerlingen met het RETT-syndroom. Zij hebben ernstige fysieke beperkingen en kunnen onder meer niet spreken en hun handen gebruiken. Zij praten via een spraakcomputer die ze met hun ogen besturen. Cognitief zijn zij in staat te leren rekenen en lezen. In 2019 startte, met steun van het Samenwerkingsverband PO en VO Amstelronde, voor deze groep leerlingen een pilot met een zorg-onderwijsgroep waarin zij onderwijs krijgen van een leerkracht. Met behulp van een spraakcomputer lukt het de kinderen te leren lezen. Ook krijgen ze in thema's de vakvakken aardrijkskunde, geschiedenis en biologie aangeboden.

Voor alle kinderen

Inmiddels hebben de samenwerkingsverbanden PO en VO Amsterdam-Diemen, het Samenwerkingsverband PO Amstelronde en het Samenwerkingsverband VO Amstelland en de Meerlanden ook middelen vrijgemaakt voor een onderwijs- en educatief aanbod voor alle andere kinderen. Marianne: 'Wij zoeken voor alle kinderen op KDC Nifferlake naar

mogelijkheden om te ontwikkelen en te leren. Het educatief aanbod voor onze kinderen opent deuren en vergroot hun wereld. Eerder was dit niet voldoende mogelijk omdat zij geen gebruik konden maken van een passende vorm van (speciaal) onderwijs. Met een leerkracht in ons behandelteam halen we die kansen voor onze kinderen naar binnen.

'Leerkrachten van speciaal onderwijs Drostenburg zijn voor in totaal 28 uur per week gedetacheerd bij ons. Zij kunnen met hun specialistische didactiek als geen ander aansluiten bij de mogelijkheden van ieder kind. Voor de een zal dat spelen zijn met vormen en letters, de ander haalt betekenis uit het lezen van een boekje, of heeft interesse in kleuren of in de begrippen groot en klein.'

Team

Een voorbeeld uit de praktijk: de leerkracht start in de groep met een openingsliedje in de kring en leest daarna een boekje voor. Vervolgens gaat hij of zij individueel aan de slag met de kinderen. De persoonlijk begeleider is daarbij aanwezig zodat in de begeleiding voortgeborduurd of herhaald kan worden wat de leerkracht

De een ontwikkelt zich door te spelen met vormen en letters, de ander heeft interesse in kleuren of in de begrippen groot en klein

aangeboden heeft. De leerkrachten zijn hiermee dus toegevoegd aan het team van specialisten dat kinderen verder helpt in hun ontwikkeling.

Marianne: 'Laatst kon een kind voor het eerst zelf een woord spellen: "IK". Stel je voor wat dat betekent, het geeft dit meisje meer regie in het leven. Ze zegt "IK" en wijst naar een boterham of een beker drinken. Voor onze kinderen zijn dit enorme stappen.'

[> Meer informatie](#)

WAT ALS WE EEN ANDERE AFSLAG NEMEN?

Een jaar of zes geleden stond ze al eens op een zeepkist. Zich druk te maken om kinderen die uitvielen en thuiszaten, zoals ze het zelf noemt. 'En om het door ons bedachte systeem waar we alle jonge mensen maar in willen stoppen. Maar het past soms simpelweg niet.' Inmiddels is Malanca Schut alweer enige tijd verbonden aan het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd. Zij is een van degenen die voor WEL in Ontwikkeling in gesprek gaat met ouders van kinderen die thuiszitten of een vrijstelling hebben. Samen op zoek naar mogelijkheden voor ontwikkeling.

Toen haar eigen zoon begon uit te vallen op school had Malanca de meest fantastische ideeën hoe dit te voorkomen zou zijn. Ze deelde die met school en de ideeën werden besproken. De uitkomst was dat het te ingewikkeld was ze uit te voeren. Precies dat motiveert Malanca nu om met ouders op onderzoek te gaan naar wat wel zou kunnen werken om hun kind zich verder te laten ontwikkelen. 'Mijn eerste vraag is altijd hoe de ouders zich voelen over de vrijstelling van hun kind. Sommigen zijn erg opgelucht omdat hiermee de druk van de ketel is, anderen maken zich vooral zorgen over hoe het nu verder moet met de ontwikkeling van hun kind.

'In de gesprekken doorlopen we vervolgens verschillende stappen

die gezet zijn in het proces dat aan de vrijstelling voorafging. Samen onderzoeken we wat gewerkt heeft en waarom. Wie of wat heeft bijgedragen, en hoe? En we stellen de vraag wat had kunnen werken als er een andere afslag genomen was, als er een keer rechts- in plaats van linksaf gegaan was. Alles wat ouders vertellen doet ertoe, zij zijn de experts. Alleen samen met hen vinden we mogelijkheden.

'Wat werkt is als ouders en kinderen zich gehoord voelen en onderdeel vormen van het proces. Als ideeën serieus genomen en onderzocht worden. Als we zeggen "Wat een goed idee, laten we kijken hoe we dat kunnen realiseren", in plaats van "Ja maar, dit is lastig en past niet in het systeem". Wat werkt en helpt

zijn scholen die ruimte maken, anders kijken en dingen willen uitproberen. En wat we niet moeten doen, dat is echt het allerbelangrijkste, is denken voor een ander. Denken dat we weten wat de ander bedoelt of nodig heeft en op basis daarvan gaan invullen. Dat helpt absoluut niet, daar zijn ouders heel duidelijk over.'

'Wat had kunnen werken als er een andere afslag genomen was?'

Waar staat WEL in Ontwikkeling voor?

In Nederland wonen jeugdigen die niet ingeschreven staan op een school, maar misschien wel perspectief op onderwijs of ontwikkeling hebben als zij hiervoor meer mogelijkheden krijgen.

én voor jeugdigen die niet ingeschreven staan op een school en daar géén vrijstelling voor hebben **artikel 5 onder a** én voor jeugdigen die niet ingeschreven staan op een school en daar géén vrijstelling voor hebben (**absoluut verzuim**). Veel van deze jeugdigen en hun gezinnen hebben al veel meegemaakt; vaak gaat het om situaties met een lange en complexe historie.

Leren en ontwikkelen kan op veel manieren. Inschrijving in het onderwijs is dan ook geen doel op zich. Soms hebben jeugdigen en ouders zelf ontwikkelmogelijkheden ontdekt, maar worden deze niet erkend. Of wordt de ontwikkeling vanuit de zorg geboden en niet vanuit het onderwijs. Deze waardevolle activiteiten, deze ontwikkeling die er wél is, willen we recht doen en ondersteunen.

WIE ZIJN WIJ?

Het project **WEL in Ontwikkeling** maakt deel uit van het Nationaal Programma Onderwijs en wil nieuwe beweging creëren in situaties die zijn vastgelopen of waarin jeugdigen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. De ministeries van OCW en VWS hebben Gedragswerk (onderwijs en thuiszitters), Ingrado (leerplicht en RMC) en OZJ (Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd) gevraagd om dit project gezamenlijk te realiseren.

LET OP! UITBREIDING SUBSIDIEREGELING

Tot juli 2022 bevond het project WEL in Ontwikkeling zich in de pilotfase en speelde het zich af in een beperkt aantal regio's. Per 1 juli gaat het project een nieuwe fase in en kunnen

samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs uit het hele land subsidie aanvragen voor niet-ingeschreven kinderen en jongeren vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Dit kan tot en met 30 september 2022. De subsidieregeling wordt op 1 juli 2022 gepubliceerd in de Staatscourant. Het bedrag dat een samenwerkingsverband kan aanvragen, is gebaseerd op het aantal ingeschreven leerlingen in het desbetreffende samenwerkingsverband t.o.v. het totaal aantal leerlingen in Nederland.

[> Meer informatie](#)